

వాల్మీకి రామాయణం- యుద్ధకాండ

106 -యుద్ధకాండ షడుత్తరశతతమః సర్గః

|| సారథివిజ్ఞేయమ్ ||

స తు మోహాత్సుసంక్రుద్ధః కృతాంతబలచోదితః |

క్రోధసంరక్తనయనో రావణః సూతమబ్రవీత్ || 1 ||

హీనవీర్యమివాశక్తం పౌరుషేణ వివర్జితమ్ |

భీరుం లఘుమివాసత్త్వం విహీనమివ తేజసా || 2 ||

విముక్తమివ మాయాభిరస్త్వైరివ బహిష్కృతమ్ |

మామవజ్ఞాయ దుర్బుధే స్వయా బుద్ధ్యా విచేష్టసే || 3 ||

కిమర్థం మామవజ్ఞాయ మచ్ఛందమనవేక్ష్య చ |

త్వయా శత్రోః సమక్షం మే రథోఽయమపవాహితః || 4 ||

త్వయాఽద్య హి మమానార్య చిరకాలసమార్జితమ్ |

యశో వీర్యం చ తేజశ్చ ప్రత్యయశ్చ వినాశితః || 5 ||

శత్రోః ప్రఖ్యాతవీర్యస్య రంజనీయస్య విక్రమైః |

పశ్యతో యుద్ధలుభోఽహం కృతః కాపురుషస్త్వయా || 6 ||

యస్త్వం రథమిమం మోహాన్మ చోద్వహసి దుర్మతే |

సత్యోఽయం ప్రతితర్కం మే పరేణ త్వముపస్కృతః || 7 ||

న హి తద్విద్యతే కర్మ సుహృదో హితకాంక్షిణః |

లిపూణాం సదృశం చైతన్న త్వయైతత్స్వనుష్ఠితమ్ || 8 ||

నివర్తయ రథం శీఘ్రం యావన్నోపైతి మే లిపుః |

యది వాఽధ్యుషితో వాఽసి స్మర్యంతే యది వా గుణాః || 9 ||

ఏవం పరుషముక్తస్తు హితబుద్ధిరబుద్ధినా |

అబ్రవీద్రావణం సూతో హితం సానునయం వచః || 10 ||

న భీతోఽస్మి న మూఢోఽస్మి నోపజప్తోఽస్మి శత్రుభిః |

న ప్రమత్తో న నిఃస్నేహో విస్మృతా న చ సత్మియా || 11 ||

మయా తు హితకామేన యశశ్చ పరిరక్షతా |

స్నేహప్రస్కన్నమనసా ప్రియమిత్యప్రియం కృతమ్ || 12 ||

నాస్మిన్నర్థే మహారాజ త్వం మాం ప్రియహితే రతమ్ |

కశ్చిల్లఘురివానార్యో దోషతో గంతుమర్హసి || 13 ||

వాల్మీకి రామాయణం- యుద్ధకాండ

106 -యుద్ధకాండ షడుత్తరశతతమః సర్గః

శ్రూయతాం త్వభిధాస్యామి యన్నిమిత్తం మయా రథః |
నదీవేగ ఇవాభోగే సంయుగే వినివర్తితః || 14 ||

శ్రమం తవావగచ్ఛామి మహతా రణకర్తృణా |
న హి తే వీర సౌముఖ్యం ప్రహర్షం వోపధారయే || 15 ||

రథోద్వహనభిన్నాశ్చ త ఇమే రథవాజినః |
దీనా ఘుర్తపరిశ్రాంతా గావో వర్షహతా ఇవ || 16 ||

నిమిత్తాని చ భూయిష్టం యాని ప్రాదుర్భవంతి నః |
తేషు తేష్యభిపన్నేషు లక్షయామ్యప్రదక్షిణమ్ || 17 ||

దేశకాలౌ చ విజ్ఞేయౌ లక్షణానీంగితాని చ |
దైన్యం ఖేదశ్చ హర్షశ్చ రథినశ్చ బలాబలమ్ || 18 ||

స్థలనిమ్నాని భూమేశ్చ సమాని విషమాణి చ |
యుద్ధకాలశ్చ విజ్ఞేయః పరస్యాంతరదర్శనమ్ || 19 ||

ఉపయానాపయానే చ స్థానం ప్రత్యపసర్పణమ్ |
సర్వమేతద్ద్రథస్థేన జ్ఞేయం రథకుటుంబినా || 20 ||

తవ విశ్రమహేతోశ్చ తద్దైషాం రథవాజినామ్ |
రౌద్రం వర్జయతా ఖేదం క్షమం కృతమిదం మయా || 21 ||

న మయా స్వేచ్ఛయా వీర రథోఽయమపవాహితః |
భర్తృస్నేహపరితేన మయేదం యత్యుతం విభో || 22 ||

ఆజ్ఞాపయ యథాతత్త్వం వక్ష్యస్యరినిషూదన |
తత్కరిష్యామ్యహం వీర గతాన్యణ్యేన చేతసా || 23 ||

సంతుష్టస్తేన వాక్యేన రావణస్తస్య సారథేః |
ప్రశస్యేనం బహువిధం యుద్ధలుభోఽబ్రవీదిదమ్ || 24 ||

రథం శీఘ్రమిమం సూత రాఘవాభిముఖం కురు |
నాహత్యా సమరే శత్రూన్నివర్తిష్యతి రావణః || 25 ||

ఏవముక్త్యా తతస్తుష్టో రావణో రాక్షసేశ్వరః |
దదౌ తస్మై శుభం హ్యేకం హస్తాభరణముత్తమమ్ |

శ్రుత్వా రావణవాక్యం తు సారథిః సన్న్వవర్తత || 25 ||

వాల్మీకి రామాయణం- యుద్ధకాండ

106 -యుద్ధకాండ షడుత్తరశతతమః సర్గః

తతో ద్రుతం రావణవాక్యచోదితః
ప్రచోదయామాస హయాన్స సారథిః |
స రాక్షసేంద్రస్య తతో మహారథః
క్షణేన రామస్య రణాగ్రతోఽభవత్ || 27 ||

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే
షడుత్తరశతతమః సర్గః || 106 ||

www.sanatanadharm.com